

7.12.2022

VN/30128/2021

VN/30128/2021-STM-20

2022/3: ESR+:n valtakunnallisten Vaikeasti työllistyvien tukeminen sekä Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta -teemojen johtoryhmä

Aika perjantai 7.12.2022 klo 13:01 – 14:30

Paikka Hybrikokous / Teams ja KH-Kohtaamo, Meritullinkatu 8

Läsnä

Johtoryhmän jäsenet

~~Veli-Mikko Niemi, pj, STM~~
 Tanja Auvinen, STM
 Henna Leppämäki, STM
 Merja Hilpinen, OKM
 Päivi Haavisto-Vuori, TEM
~~Valtteri Karhu, Hämeen ELY-keskus~~

Johtoryhmän varajäsenet

Eveliina Pöyhönen, STM (pj)
 Annamari Asikainen, STM

~~Jenni Wessman, TEM~~

Sinikka Kauranen, Hämeen ELY-keskus

Marja Perälä, Lapin ELY-keskus
 ((liittyi mukaan klo 13:57)
~~Jari Saarinen (Kaakkois-Suomen TE-toimisto)~~
 Irmeli Järvenpää, STM (sihteeri)

~~Pasi Patrikainen (Pohjois-Savon ELY-keskus)~~
 Katriina Päivinen (Pohjois-Karjalan TE-toimisto)
~~Anna-Katri Herranen-Haapaniemi, STM~~

Pysyvät asiantuntijat

Päivi Hämäläinen, STM
 Jukka Anttila, Hämeen ELY-keskus
 Niina Lamberg, Hämeen ELY-keskus
~~Koordinaatiohanke N.N.~~

Asiantuntija Niina Kovanen, STM

-

Vierailevat asiantuntijat tässä kokouksessa:

Iida Partanen, Hämeen ELY-keskus

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Eveliina Pöyhönen avasi johtoryhmän toisen kokouksen kello 13:01.

2 Kokouksen asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin muutoksitta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
 00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

02951 63415
 +358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
 stm.fi

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Kokouksen 6.5. (2/2022) pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta. Irmeli Järvenpää muistutti, että edellisen kokouksen jälkeen pyydettiin kirjallisella menettelyllä 30.5. – 6.6. kommentteja koordinaatiohankehaun hakuilmoitukseen. Kommentteja hakuilmoitukseen tuli ainoastaan yhdeltä johtoryhmän jäseneltä ja ne on viety track changes -toiminnoilla Tiimerissä olevaan hakuilmoitukseen. Kirjallisesta menettelystä ei laadittu erillistä pöytäkirjaa.

4 ESR+ -ohjelman ajankohtaiset, Hämeen ELY-keskus

Yksikön päällikkö Sinikka Kauranen kertoi ajankohtaisia terveisiä ohjelmakauden 2021-2027 toiminnan käynnistymisestä. Alueosioiden hakuja on jo järjestetty ELY-keskuksissa, hakemukset on arvioitu ja päätöksiä päästään tekemään ensin yhden toteuttajan hankkeille, kun EURA-järjestelmä mahdollistaa tämän, arviolta joulukuun aikana. Järjestelmän avautumisen tarkka aikataulu ei ole tiedossa, ja ryhmähankkeiden osalta päätösten teko menee joka tapauksessa ensi vuoden puolelle. Valtakunnallisissa kehittämissuunnitelmissa on puolestaan haettu koordinaatiohankkeita, käyty neuvotteluja ministeriöiden kanssa ja järjestetty johtoryhmien kokouksia. Valtakunnallisen osion käynnistys etenee lähes kaikissa ohjelmissa samalla aikataululla. Niissä suurin osa hankkeista on ryhmähankkeita. Hanketoimijat voivat jo ennen päätösten tekoa käynnistellä toimintaa omalla riskillä.

5 Koordinaatiohankkeen valinta

- Saapuneet hakemukset
- Rahoitusesitys
- Johtoryhmän näkemys esityksestä

Eveliina Pöyhönen jääväsi itsensä kohdan 5 käsittelyn ajaksi, ja puheenjohtajaksi vaihtui siksi aikaa Tanja Auvinen.

Hämeen ELY-keskuksesta lida Partanen esitteli asian. Erityistavoite 4.3:n koordinaatiohankehaku oli yhteinen STM:n ja OKM:n koordinaatiolle. Hakuaikana 15.6.-15.9.2022 saapui kolme erillistä hankehakemusta, joista kaksi täytti yleiset valintakriteerit. Nämä olivat STM:n osiossa Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio (200721), toteuttajana Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, ja OKM:n osiossa LANUPE -koordinaatiohanke lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tukemiseksi (R-00440), toteuttajana Sos-lapsikyläsäätiö ja Nuorten Akatemia ry. LANUPE-teeman johtoryhmä kokoontui käsittelemään koordinaatiohankkeita 2.12 ja puolsi molempien hakemusten siirtämistä jatkovalmisteluun valintaryhmän esitysten pohjalta.

lida Partanen kävi tarkemmin läpi STM:n koordinaatiohankkeen sisältöä. Hakemuksen arvioinut valintaryhmä on esittänyt hanketta rahoitettavaksi, mutta rahoitusneuvottelussa hankesuunnitelmaa tulee vielä tarkentaa usean osa-alueen osalta arvioinnissa saatujen kommenttien perusteella.

Päivi Haavisto-Vuori nosti esille muutamia huomioita liittyen koordinaatiohankkeeseen:

- Koordinaatiohankkeen rooli suhteessa THL:n edellisen ohjelmakauden SOKRA-koordinaatiohankkeeseen, ts onko kyseessä SOKRA 2?: Henna Leppämäki painotti, että koordinaatiohankkeen tavoitteena ei ole olla SOKRA:n suora jatko, vaan luoda uusia avauksia ja hyödyntää aiempien koordinaatiohankkeiden hyviä käytäntöjä. Keskusteluja koordinaatiohankkeen kanssa käydään, jotta hanke ei olisi enää niin tutkimuspainotteinen, vaan toimisi enemmän konkreetian tasolla hankkeiden tukena. Myös Sinikka Kauranen toivoi, että vaikka SOKRA olikin onnistunut kokonaisuus, uusi koordinaatiohanke tekisi sitä enemmän yhteistyötä käynnissä olevien hankkeiden kanssa ja olisi mukana hankkeiden juoksuksessa ja toiminnassa, koska hankkeet usein tarvitsevat suoraa ohjausta myös käynnistämisvaiheensa jälkeen. Korona-aikana opittu verkkovälitteisyys ja jatkossa hybridimalli toimii hyvin hankkeiden kanssa ja mahdollistaa paremmin niiden osallistamisen.
- Kykyviisarin jatko ja mitkä ovat uuden hankkeen resurssitarpeet sen osalta?: Henna Leppämäki kertoi, että ensisijainen tavoite on Solmu-koordinaatiohankkeessa kehitetyn Kykyviisarin jatkon turvaaminen, ei saatuun hankehakemukseen sisältyvä oleva uuden arviointimenetelmän kehittäminen. Saadussa hakemuksessa Kykyviisari oli mainittu vain ohimennen ja yleisellä tasolla, ja siinä puhuttiin muiden mittareiden kehittämisestä. Rahoitusneuvotteluissa Kykyviisarin osuutta pyydetään tarkentamaan

hakemukseen. Lisäksi Irmeli Järvenpä täydensi, että koordinaatiohankkeelta on hakuilmoituksessa edellytetty nimenomaan Kykyviisarin verkkopalvelun tarjoamista. Itsessään Kykyviisari on valmis, levinnyt laajalle ja integroitu erilaisiin kansallisiin järjestelmiin, mutta kaikki hankkeet ja kolmannen sektorin toimijat eivät pysty käyttämään Kykyviisaria näiden integraatioiden kautta. Siksi verkkopalvelun tarjoaminen on tärkeää Solmu-hankkeen päätyttyäkin.

- Sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulma ja miten huomioidaan, etteivät palvelut ole syrjiviä?: Annamari Asikainen korosti, että tämän hankkeen tarkoituksena on osaltaan tukea kaikkea ESR-toimintaa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisessa ja tätä edellyttää myös ohjelma-asiakirja. Kohderyhmä on tältä osin laajempi kuin vain 4.3.:sta rahoitettavat hankkeet. Yhteistyö hallintoviranomaisen kanssa. on tämän koordinaatiohankkeen osalta erittäin tärkeää.
- Digitalisaatio, miten työkyky kytketään mukaan?: Päivi Hämäläinen vastasi, että digitalisaatio ja työkyky tulevat ehkä selkeimmin esille Vaikeasti työllistyvien tukeminen -teemasta rahoitettavissa hankkeissa ja koordinaatiohanke taas tukee näitä hankkeita.

Puheenjohtaja esitti, että koordinaatiohanke voidaan hyväksyä ja siirtyä rahoitusneuvotteluihin.

6 Tulevat teemahaut

- Teemojen hankehakujen aikataulut
- Johtoryhmän syötteet tuleviin hankehakuihin
- Tuloksellisen hankekauden perusteet (Kalle Lautala, STM)

Eveliina Pöyhönen otti puheenjohtajuuden ja totesi, että Tuloksellisen hankekauden perusteet –kohdan esittely jätetään seuraavaan kokoukseen.

Nina Lamberg ja Jukka Anttila kertoivat, että STM ja ELY päättävät yhdessä hakujen sisällöstä ja ajankohdasta. Hankkeiden aiheet ja sisällöt ovat merkityksellisiä STM:n hallinnonalan kannalta ja tukevat ministeriön strategisia tavoitteita. Nina Lamberg muistutti, että ohjelma-asiakirja ja valtakunnalliset teemakuvaukset antavat laajemman kehyksen valtakunnalliseen hanketoimintaan. Teemahaut voidaan käynnistää koordinaatiohankkeiden käynnistämisen jälkeen ja nyt on priorisoitu koordinaatiohankkeiden hakuja.

Jukka Anttila kertoi, että alustavasti on käyty epävirallista keskustelua Vaikeasti työllistyvien tukeminen –teeman hankehakujen aloittamisesta, mutta mitään lopullista päätöstä ei ole tehty. Odotetaan uuden hallitusohjelman tuloa, mutta joka tapauksessa vuonna 2023 avataan ensimmäinen haku. Kehittämishankkeiden hakuja ei tulla järjestämään joka vuosi, vaan hakuja tulee olemaan ohjelmakaudella mahdollisesti 2-3. Teeman rahoituskehys on 13 milj. euroa.

Nina Lamberg totesi, että tilanne on sama Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta –teemassa. Käytettävissä olevat määrärahat 16 milj. euroa voidaan jakaa tasan tai painotetusti hakukierrosten kesken, ja jokaiselle hakukierrokselle voidaan määritellä yksi tai useampia sisällöllisiä painotuksia.

Nina Lamberg kertoi myös, että RR-ELY:llä ei ole erikseen korvamerkitty aluerahoitusta vastaaviin teemoihin, mutta sisältöjä löytyy myös alueosioiden erityistavoitesisällöistä. RR-ELY:t avaavat erityistavoitekohtaisia hakuja, joissa voi olla määriteltynä alueen kannalta tärkeitä painotuksia. Koordinaatiohankkeilla on mahdollisuuksia tarjota ideoita hakupainotuksiksi, mikäli se havaitsee alueellisia kehittämiskohteita tai erityistarpeita. Hän nosti lisäksi esille, että koordinaatiohankkeen olisi hyvä seurata kaikkia valtakunnallisia ja alueellisia hankkeita, jotka työskentelevät samojen teemojen ympärillä, ja miettiä tiedonhankintaan hyviä käytäntöjä yhdessä RR-ELY:jen ja ohjaavien ministeriöiden kanssa.

Päivi Hämäläinen ehdotti, että tässä johtoryhmässä mietitään vain ensimmäisten hakujen avaamista, koska STM:ssä ei ole vielä käyty sisäistä keskustelua hakujen avaamisesta ja aikataulutuksesta. LANUPE-johtoryhmässä 2.12. päätettiin, että ensimmäinen teemahaku järjestetään syksyllä 2023.

Sinikka Kauranen näki järkevänä, että haut käynnistetään vasta syksyllä. Jos mennään normaalilla rytmillä, hallitusohjelma olisi valmis toukokuussa ja sen painotukset tuolloin selvillä. Hakuja voidaan jo valmistella ja kesäkuussa voitaisiin pitää johtoryhmän kokous. Haut avattaisiin lomien jälkeen ja rahoitettavaksi esitettävät hankkeet voisivat olla joulukuussa johtoryhmän käsittelyssä.

Annamari Asikainen oli samaa mieltä siitä, että hallitusohjelmaan on pystyttävä reagoimaan, mutta muistutti myös, että ei ole tarpeen hidastellakaan sen vuoksi ja että ennen kaikkea on noudatettava rakennerrahasto-ohjelman tekstiä. Uusia hakuja avataan myöhemminkin ohjelmakauden aikana ja niissä voidaan huomioida

hallitusohjelman kirjaukset ohjelma-asiakirjan ja teemakuvauksen puitteissa. Muut olivat samaa mieltä. Henna Leppämäki huomautti, että ohjelmakauden käynnistyminen on viivästynyt jo nyt ja jottei menetetä olemassa olevia toimijoita ja verkostoja, hakujen käynnistämistä ei kannata tarpeettomasti viivyttää.

Päivi Haavisto-Vuori kysyi, mikä on koordinaatiohankkeen rooli, kun se käynnistyy ennen kehittämishankkeita, ja voisiko sen tehtäviin kuulua myös oppien kerääminen aiemmista päättyneistä hankkeista. Niina Lamberg vastasi, että tämä tullaan ottamaan huomioon koordinaatiohankkeen valmistelussa. Koordinaatiohanke voisi tukea hakijoita jo hakuvaiheessa. Sinikka Kauranen sanoi, että juuri hankehakujen suunnittelussa SOKRA onnistui hyvin ja sitä toivotaan myös uudelta koordinaatiohankkeelta.

Puheenjohtaja totesi, että hakujen porrastaminen on hyvä ajatus ja että uusia koordinaatiohankkeita tullaan hyödyntämään hakuprosessien tukena.

7 Seuraava johtoryhmän kokous

Seuraavan kokouksen ajankohdaksi sovittiin keskiviikko 1.3. klo 13-16.

8 Muut mahdolliset asiat

Puheenjohtaja pyysi toimittamaan mahdolliset jäsenmuutokset, mikäli näitä ilmenee, STM:n kirjaamoon tunnuksella VN/30128/2021.

Muissa asioissa keskusteltiin sosiaalisten innovaatioiden poikkileikkaavuudesta, joka on vaatimus koko ESR-toiminnassa. Lisäksi Sinikka Kauranen kertoi komission sosiaalisten innovaatioiden hankkeesta, jossa Suomi (TEM) oli mukana ja jonka työryhmään hän on osallistunut. Komission tavoitteena on, että jokaiseen jäsenmaahan perustetaan sosiaalisten innovaatioiden osaamiskeskus. Verrokkimaiden kanssa pohdittiin, millainen on sosiaalisten innovaatioiden osaamiskeskus ja miten asiaa voisi viedä eteenpäin. Suomessa hanketta viedään eteenpäin Hämeen ELY-keskuksen toimesta. Vanhan ohjelmakauden rahoituksella avattiin hankehaku, jolla etsittiin vuoden mittaista hanketta, joka luo tietopohjan (alusta), edistää sosiaalisten innovaatioiden validointitehtävää eli määrittelyä siitä, mikä on sosiaalinen innovaatio, sekä luo systemaattisen menettelyn, miten sosiaalisia innovaatioita viedään eteenpäin komission rekisteriin.

ELY:n haussa saatiin kaksi hakemusta, joista molemmat ovat omalla tavallaan kiinnostavia. Neuvottelut on aloitettu sekä lisärahan pyytämiseksi hallintoviranomaiselta että hankkeiden kanssa. ELY:n toiveissa olisi, että molemmat hankkeet voitaisiin rahoittaa. Lisäksi sosiaalisten innovaatioiden Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -kokonaisuus halutaan linkittää osaamiskeskuksen kanssa yhteistyöhön.

Päivi Haavisto-Vuori muistutti, että Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -kokonaisuus valmisteltiin yhdessä ja kertoi, että erityisesti jälkihuollon kysymykset kiinnostavat TEM:ssä. Päivi Hämäläinen kertoi, että kunhan Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -kokonaisuuden koordinaatiohanke saadaan valittua, muodostetaan ohjausryhmä, joka toimii uudella tavalla "kädet savessa" ja siihen pyydetään mukaan myös TEM:n edustaja.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14:30.

Irmeli Järvenpää, sihteeri

Eveliina Pöyhönen, puheenjohtaja

Liitteet	Kokouksen 7.12.2022 diaesitys (Tiimerissä)
Jakelu	Johtoryhmän jäsenet ja varajäsenet Johtoryhmän pysyvät asiantuntijat
Tiedoksi	Iida Partanen, Hämeen ELY-keskus

VN/30128/2021-STM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: